

VIII. Band. Patron bis Rudolf. Mit 8 Tafeln, 11 Kartenskizzen und 171 Textabbildungen. (VIII S. u. 1040 Sp.) 1936. In Leinen 30 M.; in Halbfanz 34 M.

Osmi svezak ovoga vrijednog poduzeća izašao je u veoma ukusnoj opremi kao i svi do sada izašli svesci. Tako su četiri petine čitavoga djela dovršene. Ovaj svezak obuhvata važne teme općega značenja iz svih bogoslovskih područja, a naročito iz dogmatike (Prædestination, Priestertum, Rechtfertigung, Religion), morala (Pflicht, Reichtum, Restitution, Prostitution, Reue), pastorala (Pfarrgemeinde, Predigt, Religionsunterricht, Pilger i dr.). Historički pojedinačni podaci su u glavnom vezani na njemačko područje; stranoga je materijala, kako je donekle i razumljivo, ušlo veoma malo.

Djelo je svakako preporuke vrijedno za one naše ljude, kojima je francuski jezik nepristupačan («Dictionnaire de Theologie catholique»).

Obzirom na važnost priručnika ove vrsti ne smijemo ostati skrštenih ruku, nego se moramo spremati, da se što prije latimo toga posla, o kojemu je još poodavno u našoj katoličkoj javnosti bilo govora, pa da stajemo izrađivati svoju katoličku enciklopediju, u kojoj će i specijalno naš teološki rad doći do svoga izražaja.

A. Ž.

Batzill Hartmann, O. S. B.: *Decisiones S. Sedis de usu et abusu matrimonii*, Torino 1937, Casa editrice Marietti, 8, str. 39. Cijena Lit. 4.—.

Sakupljena rješenja sv. Penitencijarije i sv. Oficija u stvari bračnoga morala, nema sumnje, da će dobro doći svakome ispovjedniku, koji u današnje vrijeme ima rješavati naročito teške i komplikovane slučajeve, što ih život suvremenog naraštaja donosi. Pozitivne je odredbe izveo autor na koncu u formi: «propositiones ex decisionibus deductae». Nisu to ni jedini izvodi iz sakupljenih odredaba, a nisu svi ni općenito u svojoj onako, kako to autor izvodi. Radi toga će možda ova knjiga gdjekoga i zbuniti, pa mu stvari, o kojima je do sada imao izvjestan sud, tek sada postaviti u neizvjesnost.

N. pr.: «actui sodomitico viri debet uxor positive resistere etiam cum periculo vitae» (S. Poenit. 3. aprilis 1916). Teško će biti dokazati tu tvrdnju: citirano rješenje kaže istina: nulla plane de causa, ne morti quidem vitandae, licite potest uxor hac in re impudico suo marito morem gerere. Ali tim se ne će moći dokazati više, nego tvrdnja, da je positiva cooperatio semper illicita. Ex gravissima vero causa poterit uxor sub debitis conditionibus pati sodomiticum concubitum sui viri; kako to danas vrijedi kao opće mišljenje, očito je, da se mors minata uzima s pravom kao gravissima causa. A i priroda stvari to govori: impedire peccatum proximi nemo tenetur cum gravi, multo minus cum gravissimo suo incommodo.

Otuda se vidi, da je jedan dobar tumač izdanih rješenja uvijek potreban. Pogotovo za mlađega ispovjednika, kod kojega primjena općih moralnih načela u svim pojedinim slučajevima nije još nikako laka stvar. Uvijek će valjati posegnuti za tumačem, koji nam je bliz i pouzdan.

A. Ž.